

Zarządzenie Nr 6/2024

p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w
Jaśle z dnia 14 sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaśle

Na podstawie § 9 ust.2 i § 10 ust. 2 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśle stanowiącego załącznik do uchwały nr XXII/152/2016 Rady Gminy Jasło z dnia 6 kwietnia 2016r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśle zmienionej uchwałą nr VII/53/2019 Rady Gminy Jasło z dnia 11 kwietnia 2019r. i uchwałą nr XXXII/236/2020 Rady Gminy Jasło z dnia 23 października 2020r., w związku z art. 7 i art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), oraz art. 22 b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich(t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560) zarządzam co następuje:

§1

Wprowadza się do stosowania przez wszystkich pracowników oraz osób świadczących usługi dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśle Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaśle, zwane dalej Standardami.

§2

Standardy stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§3

Standardy zamieszcza się na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśle.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. KIEROWNIKA
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jaśle

mgr inż. Aneta Trzeciak-Warchoła

Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaśle

§1

Postanowienia ogólne

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaśle określają najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich, będących klientami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśle, a także gwarantujące najwyższy poziom ochrony małoletnich. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

2. Ilekroć w dalszej części jest mowa o:
  - 1) **Kierowniku** – należy przez to rozumieć Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
  - 2) **Ośrodka** – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśle,
  - 3) **Pracownika** - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Ośrodku na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy wolontariackiej, innych umów lub porozumień,
  - 4) **Dziecku, małoletnim** –należy przez to rozumieć osobę do ukończenia 18 roku życia,
  - 5) **Standardach** - należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaśle.

3. Niniejsze standardy opracowano w oparciu o następujące akty prawne:
  - 1) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r., poz.424 z późn. zm.).
  - 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.).
  - 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (dz. |U. z 2023r. poz. 1870).
  - 4) Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tj. dz. U. z 2023 r., poz. 1606).
  - 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2024 r., poz.177 z późn. zm.).
  - 6) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich(tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
  - 7) Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 1991 r., nr 120, poz. 526).
  - 8) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169).

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Ośrodka, a także osobami świadczącymi usługi na jego rzecz, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Pracownicy mający bezpośredni kontakt z małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny, a także dostosowany do wieku dziecka.
2. Komunikacja z dziećmi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relację. W komunikacji z małoletnim pracownik/zleceniobiorca zachowuje spokój i cierpliwość.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy słownej, a tym bardziej fizycznej, czy nawiązywania relacji o charakterze seksualnym.
4. Osoby o których mowa w ust. 1 mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, jego nietykalność cielesną lub powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu czy strachu.
5. Kontakt fizyczny Pracownika z dzieckiem możliwy jest wyłącznie w sytuacji wynikającej z realizacji obowiązków służbowych i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu oraz jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Kontakt może odbywać się wyłącznie w obecności rodzica lub opiekuna dziecka.
6. Pracownicy powinni zwracać szczególną uwagę na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinni podjąć próbę kontaktu z małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia. Jeżeli małoletni próbuje nawiązać kontakt z Pracownikiem, powinien on go wysłuchać i, w miarę możliwości, uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji małoletniego.
7. Szczególnie należy mieć na uwadze:

1) krzywdzenie dziecka - należy przez to rozumieć: każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony osoby dorosłej,

które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (WHO). Krzywdzenie dzieci to też: bezczynność społeczeństwa lub instytucji, a także rezultat takiej bezczynności, który ogranicza równe prawa dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój. Można wyróżnić następujące wymiary zjawiska krzywdzenia dziecka:

- a) **przemoc psychiczna** - przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, lekceważenie, karanie/ciszą, milczeniem, izolacja itd.
- b) **przemoc fizyczna** - szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps, stosowanie nadmiernej siły przy przytrzymywaniu dziecka itd.
- c) **przemoc seksualna** - gwałt, wymuszenie pożycia seksualnego, wymuszenie nieakceptowalnych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności dziecka, dotyk bez jego zgody, itd.
- d) **przemoc ekonomiczna** - unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczenie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, itd.
- e) **zaniedbanie** - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jakie ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby.
- f) **alienacja rodzicielska** - ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica.
- g) **cyberprzemoc** - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie, z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

2) **przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające tę osobę w dostępie do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

8. Osoby, o których mowa w pkt. 1 dbają o bezpieczeństwo dzieci, monitorują sytuację i dobrostan małoletniego, wspierają dzieci w pokonywaniu trudności oraz podejmują działania mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw - wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych.

§ 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, a także składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i zawiadomienia sądu opiekuńczego.

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego pracownik/osoba świadcząca usługi dla GOPS Jasło ma obowiązek niezwłocznego poinformowania bezpośredniego przełożonego o tym fakcie w formie ustnej, a także formie pisemnej, poprzez przedłożenie wypełnionej karty zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka **stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszych Standardów**.
2. Przekazanie informacji powinno nastąpić niezwłocznie, w tym samym dniu, w którym Pracownik powziął podejrzenie lub informację. Jeżeli przekazanie informacji nastąpiłoby po godzinach pracy Ośrodka Pracownik jest zobowiązany powiadomić telefonicznie, kierownika GOPS lub Policję o sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka lub o krzywdzeniu małoletniego.
3. Po przekazaniu informacji do bezpośredniego przełożonego Pracownika, osoba ta powinna w pierwszej kolejności ustalić czy zachodzą przesłanki uzasadniające wszczęcie procedury zapewnienia dziecku ochrony na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a następnie ustalić jakie podmioty i instytucje powinny zostać poinformowane o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.
4. Jeżeli zastosowano procedurę wynikającą z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zasadnym jest skierowanie do sądu rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 k.p.c oraz złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy domowej. Kierownik Ośrodka niezwłocznie kieruje taki wniosek do właściwych organów.
5. Obowiązki określone powyżej nie wpływają na obowiązek ewentualnego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

§4

Procedura wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

1. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i wypełnienia formularza Niebieska Karta- A spoczywa na wszystkich pracownikach socjalnych i asystentach rodziny Ośrodka.
2. W przypadku powzięcia podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego, Pracownicy, o których mowa powyżej mają obowiązek wypełnić formularz Niebieska Karta- A niezwłocznie po powzięciu informacji o zaistnieniu ku temu przesłanek.
3. Wypełniając formularz Niebieska Karta- A Pracownik stosuje zasady wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, w tym przekazuje osobie doznającej przemocy domowej formularz Niebieska Karta- B .
4. Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta- A Pracownik, który wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” ma obowiązek przekazać ten formularz do Zespołu Interdyscyplinarnego zgodnie z zapisami w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej

i rozporządzeniu w sprawie „Niebieskie Karty” tj. 5 dni roboczych. Za dni robocze przyjmują się dni pracy Ośrodka.

§5

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów.

1. Standardy podlegają weryfikacji nie rzadziej niż co dwa lata pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocenie ich merytorycznej przydatności. Działaniem weryfikującym jest m.in. ankieta ewaluacyjna stanowiąca **załącznik nr 4 do niniejszych Standardów**.
2. Weryfikacja, o której mowa wyżej dokonywana jest przez Kierownika GOPS w Jasle lub osobę przez niego wyznaczoną.
3. W wyniku weryfikacji, o której mowa wyżej w przypadku konieczności dokonania natychmiastowych zmian, sporządzany jest raport ewaluacyjny, w którym wskazane są ewentualne sugestie i kierunki aktualizacji Standardów.

§6

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów, zasady przygotowania tych Pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osobę odpowiedzialną za przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów wyznacza Kierownik GOPS Jasło.
2. Kierownik GOPS Jasło może zlecić zadanie, o którym mowa wyżej podmiotowi zewnętrznemu, dającemu rękojmię należytego wykonania przedmiotowych zadań, posiadającemu stosowne kompetencje i doświadczenie.
3. W ramach przygotowania Pracowników do stosowania Standardów może zostać przeprowadzone szkolenie Pracowników w przedmiotowym zakresie. Obecność na szkoleniu, o którym mowa potwierdzona jest imienną listą obecności.
4. Każdy z pracowników składa oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w GOPS Jasło według wzoru stanowiącego **załącznik nr 1 do niniejszych Standardów**.

§ 7

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania.

1. Standardy podlegają opublikowaniu na stronie internetowej Ośrodka oraz są wywieszane w miejscu widocznym w siedzibie Ośrodka.
2. Niezależnie od publikacji Standardów w formie określonej powyżej, Pracownik realizujący usługi względem małoletniego przekazuje wersję pełną Standardów rodzicom, opiekunom prawnym lub opiekunom faktycznym małoletniego, a osoby te potwierdzają na piśmie otrzymanie Standardów.
3. Małoletni, wobec których realizowane są usługi przez Pracowników otrzymują wersję skróconą Standardów.

4. Jeżeli rozwój psychiczny małoletniego lub stan jego zdrowia świadczą o ograniczonej możliwości zrozumienia założeń Standardów, Pracownik może zaniechać ich doręczenia.

§ 8

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia.

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy Pracownicy.
2. Niezależnie od obowiązku określonego powyżej, Kierownik wyznacza Pracownika socjalnego koordynującego przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i organizację pomocy oraz wsparcia dla takiego małoletniego.

§ 9

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego. Wzór rejestru stanowi załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
2. Rejestr przechowywany jest w siedzibie Ośrodka.
3. Kierownik zobowiązuje pracowników socjalnych do prowadzenia i uzupełniania rejestru, o którym mowa wyżej.

§10

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. W przypadku ujawnienia krzywdzenia małoletniego zostaje wszczęta procedura „Niebieskie Karty”.
2. Plan wsparcia małoletniego oraz plan indywidualnej pomocy prowadzony jest w szczególności przez Pracownika Socjalnego będącego członkiem grupy diagnostyczno-pomocowej.
3. W miarę możliwości plan wsparcia konsultowany jest z psychologiem, a jeżeli jest taka możliwość psycholog uczestniczy też w jego realizacji.

**Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich oraz
przestrzeganiu zasad zawartych w Standardach
w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaśle**

Ja niżej podpisana/y (imię i nazwisko)

.....świadcząca/y usługi /zatrudniona/y na stanowisku
..... w Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Jaśle oświadczam, że zapoznałam/em się z treścią Standardów Ochrony
Małoletnich obowiązujących w tutejszym Ośrodku i zobowiązuję się do ich bezwzględnego
przestrzegania.

Miejscowość.....

Data.....

.....
podpis

**KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA
DZIECKA**

Dotyczy dziecka:		
Osoba zgłaszająca:	Imię i nazwisko:	
	Dane do kontaktu:	
	Stopień pokrewieństwa:	
	Źródło wiedzy lub informacji o przemoc:	
Data zgłoszenia:		
Forma zgłoszenia:	Pisemna, bezpośrednio, listownie, drogą listowną, drogą elektroniczną, inną (niepotrzebne skreślić)	
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:		
Inne informacje o dziecku, rodzinie:		
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc:		
Podpis osoby zgłaszającej:	Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:	

Data:.....

REJESTR

UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW I ZDARZEŃ ZAGRAŻAJACYCH DOBRU MAŁOLETNIEMU

L.P.	Opis zdarzenia-dane małoletniej, data podjętej interwencji	Podjęte działania przez placówkę*	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji między instytucjonalnej (numery, daty pism)
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

- *1. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- 2. Wniosek do Sadu rodzinnego o wgląd w sytuację małoletniego
- 3. Wszczęcie procedury „Niebieska Karta”
- 4. Powiadomienie KPP
- 4. Pomoc psychologiczna
- 6. Plan wsparcia małoletniego
- 7. Inne .....

